

Pravidla vnitřního platového předpisu: zařazení do platové třídy, příplatek za vedení PhDr. Mgr. Monika Puškinová, Ph.D.

Modelová situace 1: zařazení do platové třídy

Vnitřní platový předpis základní školy A obsahuje následující ustanovení.

Kvalifikační předpoklady vzdělání pro zařazení do jednotlivých platových tříd:

- § 2 nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě,
- Hlava II zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících,
- vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků.

Učitel 2. stupně základní školy, inženýr, není odborně kvalifikovaný jako učitel 2. stupně základní školy. Vykonává však komplexní vzdělávací a výchovnou činnost ve všeobecně-vzdělávacích předmětech spojenou s tvorbou a průběžnou aktualizací pedagogické dokumentace, kterou vytváří, a podle níž postupuje při výkonu své přímé pedagogické činnosti. Dále tvoří a průběžně aktualizuje individuální vzdělávací plány.

Jako odborně nekvalifikovaný učitel 2. stupně základní školy je zařazen do 11. platové třídy.

1. Zařazení do platové třídy v závislosti na určitém vzdělání

Zaměstnanec je zařazen do platové třídy v závislosti na nejnáročnější práci, jejíž výkon zaměstnavatel na zaměstnanci požaduje.

Doba, po kterou je zaměstnanec zařazen do dané platové třídy, odvisí od potřebného vzdělání spojeného s danou platovou třídou. Potřebné vzdělání je vymezeno v § 2 nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů.

Pokud zaměstnanec splnil potřebné vzdělání podle § 2 nařízení vlády č. 341/2017 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je zařazen do platové třídy tak dlouho, jak dlouho po něm zaměstnavatel vyžaduje výkon práce určité náročnosti.

Podle § 3 odst. 4 nařízení vlády č. 341/2017 Sb., ve znění pozdějších předpisů, může zaměstnavatel zaměstnance výjimečně zařadit do platové třídy, pro kterou nesplňuje potřebné vzdělání,

- a) až na dobu 4 roků,
- b) na dobu delší, jestliže předchozí praxí nebo po dobu výjimečného zařazení prokázal schopnost k výkonu požadované práce.

2. Situace učitele 2. stupně základní školy

Zařazení do platové třídy pedagogického pracovníka nezávisí na tom, zda je nebo není odborně kvalifikovaný podle zákona o pedagogických pracovnících, nebo splnil, či nesplnil kvalifikační předpoklady podle vyhlášky č. 317/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů. I v případě pedagogického pracovníka platí, že při zařazení do platové třídy se postupuje podle nejnáročnější vykonávané práce a podle potřebného vzdělání dle § 2 nařízení vlády č. 341/2017 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Odborně nekvalifikovaný učitel, který vykonává práci uvedenou v modelové situaci, vykonává práci uvedenou v katalogu prací ve 12. platové třídě.

Potřebným vzděláním pro 12. platovou třídu podle § 2 nařízení vlády č. 341/2017 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu nebo vysokoškolské vzdělání v bakalářském studijním programu.

Proto má být odborně nekvalifikovaný učitel 2. stupně základní školy zařazen do 12. platové třídy tak dlouho, jak dlouho na něm bude zaměstnavatel vyžadovat výkon této práce. Ustanovení vnitřního platového předpisu je chybné v části, ve které je uveden zákon o pedagogických pracovnících a vyhláška č. 317/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3. Doporučení

- V části vnitřního platového předpisu, která vymezuje zařazení do platové třídy, se uvádí pouze potřebné vzdělání podle § 2 nařízení vlády č. 341/2017 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- Vzdělání potřebné pro zařazení do platové třídy (§ 2 nařízení vlády č. 341/2017 Sb., ve znění pozdějších předpisů) se nezaměřuje s odbornou kvalifikací podle zákona o pedagogických pracovnících.

Modelová situace 2: příplatek za vedení

Základní škola B, příspěvková organizace má v organizačním řádu vyčleněny organizační útvary: základní škola, školní družina, školní jídelna.

Vnitřní platový předpis základní školy B, příspěvkové organizace obsahuje následující ustanovení:

Příplatek za vedení je poskytován následujícím vedoucím zaměstnancům:

- zástupci ředitele, který řídí základní školu,
- vedoucímu vychovateli školní družiny,
- vedoucímu školní jídelny a
- vedoucím předmětových komisí.

Z dokumentace je však zřejmé, že jmenovaným vedoucím zaměstnancem je pouze zástupce ředitele.

1. Příplatek za vedení pro vedoucí zaměstnance i „nevedoucí zaměstnance“

Podle § 124 zákoníku práce se příplatek za vedení poskytuje

- vedoucímu zaměstnanci a
- za určitých podmínek i zaměstnanci, který není vedoucím zaměstnancem.

Podle § 124 odst. 4 zákoníku platí: *Zaměstnanci, který není vedoucím zaměstnancem* [zdůrazněno autorkou], *avšak je podle organizačního předpisu oprávněn organizovat, řídit a kontrolovat práci jiných zaměstnanců a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny, přísluší podle náročnosti řídicí práce příplatek za vedení v rámci rozpětí 5 až 15 % platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě, do které je zaměstnanec zařazen.*

Ze skutečnosti, že je určitému zaměstnanci poskytován příplatek za vedení, nelze dovozovat, že je daný zaměstnanec vedoucím zaměstnancem.

2. Vedoucí zaměstnanci a založení pracovního poměru jmenováním

Podle § 33 odst. 3 písm. f) zákoníku práce je vedoucí zaměstnanec, který řídí organizační útvar příspěvkové organizace, povinně jmenován.

Pracovní poměr vedoucího vychovatele školní družiny a vedoucího školní jídelny (uvedených v modelové situaci č. 2) je však založen pracovní smlouvou.

Jestliže vedoucí vychovatel školní družiny a vedoucí školní jídelny organizují, řídí, kontrolují práci jiných zaměstnanců v rámci školní družiny a školní jídelny, dávají jim k tomu účelu závazné pokyny a současně nejsou jmenováni, znamená to, že jsou „nevedoucími zaměstnanci“ s kompetencemi dle § 124 odst. 4 zákoníku práce a příplatkem za vedení dle § 124 odst. 4 zákoníku práce.

Těmto zaměstnancům je oprávněně poskytován příplatek za vedení, nelze je však zařazovat mezi vedoucí zaměstnance.

3. Vedoucí předmětových komisí

Podle druhu práce sjednaného v pracovní smlouvě jsou vedoucí předmětových komisí „učiteli základní školy“.

Podle pracovní náplně ostatní zaměstnanci (zařazené do předmětové komise) „pouze“ metodicky vedou. Ostatní zaměstnanci nemohou organizovat, řídit, kontrolovat a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny.

Proto vedoucí předmětových komisí nejsou vedoucí zaměstnanci, ani „nevedoucí zaměstnanci“ s kompetencemi podle § 124 odst. 4 zákoníku práce. Nelze jim poskytovat příplatek za vedení. Metodické vedení lze odměnit osobním příplatkem.

4. Doporučení

- Ve výčtu zaměstnanců, kterým je poskytován příplatek za vedení, jsou důsledně odlišováni vedoucí zaměstnanci a „nevedoucí zaměstnanci“ podle § 124 odst. 4 zákoníku práce.
- Odlišuje se „metodické vedení“ od kompetence vedoucího zaměstnance řídit podřízené zaměstnance (podle § 11 zákoníku práce) a kompetence „nevedoucího zaměstnance“ řídit jiné zaměstnance (podle § 124 odst. 4 zákoníku práce).
- Vedoucím předmětových komisí je případně poskytován osobní příplatek.